

Plan badania społeczności krok po kroku

Krok 1. Ustalenie celu diagnozy.

Zaplanowanie diagnozy rozpoczynamy od ustalenia problematyki badawczej. Zastanawiamy się nad tym, czego chcemy się dowiedzieć, do czego i w jaki sposób chcemy potem tę wiedzę wykorzystać.

Na tym etapie przeprowadzania badań opieramy się zarówno na wynikach badania własnej instytucji, jak i na materiale zawartym w mapie zasobów i potrzeb lokalnego środowiska. Zastanawiamy się, jaka grupa wiekowa lub społeczna najbardziej potrzebuje naszego wsparcia, jaki lokalny problem wymaga rozwiązania.

Już na tym etapie planowania do partycypacyjnego przygotowania diagnozy angażujemy naszych współpracowników. Zespół badawczy złożony z przedstawicieli współpracujących instytucji i organizacji będzie bardziej kreatywny i skuteczny w realizowanych działaniach. Ważne jest, by wszyscy członkowie zespołu identyfikowali się z celem badania i rozumieli jego potrzebę. Dzięki ponadinstytucjonalnemu zespołowi badawczemu badania będą bardziej widoczne w społeczności. Staną się formą promowania partnerstwa i jego gotowości do współpracy na rzecz wspólnego dobra.

Krok 2. Ustalenie czynników, które mogą mieć wpływ na badaną grupę oraz terytorium, które zamierzamy objąć badaniem.

Zastanawiamy się nad specyfiką badanej grupy wiekowej lub społecznej. Analizujemy warunki, w których funkcjonuje. Tworzymy bazę dostępnych źródeł informacji. Przygotowujemy listę instytucji i organizacji, z których oferty korzysta grupa.

Uzupełniamy naszą wiedzę o wybranych do badań grupach. Dodatkowe informacje pozwolą na jak najbardziej odpowiedni dobór narzędzi badawczych.

Członkowie zespołu badawczego, którzy mają wiedzę i kompetencje różnych podmiotów lokalnych, są dla nas źródłem dodatkowych informacji o wybranych grupach i relacjach między nimi.

Krok 3. Wybór metod badawczych

Dostosowujemy metody badawcze do specyfiki badanej grupy, w taki sposób, by dały nam jak najbardziej rzetelny obraz diagnozowanej rzeczywistości.

Diagnozę najlepiej zacząć od analizy danych zastanych. Następnie przechodzimy do badań ilościowych i jakościowych. Dopasowujemy badanie i sposób jego przeprowadzenia do specyfiki grupy.

Członkowie zespołu badawczego współtworzą narzędzia potrzebne do realizacji badania.

Krok 4. Zaplanowanie czasu, w którym zostanie przeprowadzona diagnoza oraz opracowanie jej wyników. Ustalenie formy opracowania wyników badań i sposobu ich upowszechnienia.

Ważne jest nie tylko ustalenie daty rozpoczęcia, ale i zakończenia realizacji diagnozy. Aby procesu badawczego nie prowadzić w nieskończoność i aby zmobilizować zespół badawczy do terminowego zgromadzenia i opracowania zebranego materiału, warto wspólnie ustalić ostateczny termin zakończenia badań. Dla określenia takiego terminu kluczowe jest wcześniejsze podjęcie decyzji, w jaki sposób zostaną opracowane badania.

Wspólnie ze wszystkimi członkami zespołu badawczego przygotowujemy harmonogram badań. Wyznaczamy osobę, która będzie aktualizować dokument i informować o zmianach pozostałych członków zespołu.

Krok 5. Zaplanowanie niezbędnych środków finansowych do przeprowadzenia diagnozy.

Powinniśmy ustalić, jakie koszty generują zaplanowane metody badawcze oraz opracowanie wyników. To pozwoli nam na zaplanowanie realnych działań.

Wolontarystyczne przeprowadzenie części lub całości badań przez członków zespołu pozwala znacznie zmniejszyć koszty (a nawet ich uniknąć). Zespół będzie pomocny również na etapie analizy zgromadzonego materiału oraz przygotowania wniosków.

Nie zapomnijmy pod raportem podpisać wszystkich członków zespołu badawczego.